

Telegraful Roman

Apare Martea, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 corone.

Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Macelarilor 45.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Macelarilor Nr. 45.

Scrierile nefrancate se reluză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Un sir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil.,
pentru a doua - și a treia oară 20 fil.

Pentru inserare mai mare după învățătură.

Reasumare și propuneră

(I. C.) Problema imbunătățirii sortiilor materiale a preoților a fost apreiată, din puncte deosebite de plecare, în mai multe articole publicate în coloanele acestui ziar...

In cele următoare vom încerca să reasumăm ideile ivite în această chestiune, refinând dintr'însine ce ni se pare să sună și înțălțând ce ni se pare unilateral sau greșit. La urmă, pe temeiul acesta, vom face unele propuneră.

Preoțimile românești au avut, cum s'a constatat de atâtdea zi, o soarte masteră. Dimpotriva, preoțimile altor confesiuni, bucurându-se de felurite privilegii și scutințe, era pușă la adăpost de grijile traiului zilnic, și se putea prin urmare dedica în dragă voie misiunii sale sfinte.

Preotul român, de-alungul veacurilor, își duse traful sub povara care îl legăză de gheie, și îl impiedeca de a se ridica spre ţintele inalte.

Cărmătorii țării nu se prea gândeau să ieșă măsuri de îndreptare în favoarea situației materiale a preoților noștri.

Zadarnice râmân strădinițele capilor bisericesti de a mijlochi dela stăpâni imbunătățire pe seamă noastră. Astfel preoțimea trebuie să se mărginească la darurile de bunăvoie ale credincioșilor, la smeritetele fărămituri, destul de nesigure, cum sunt ele până în astăzi.

Abia pe anul 1898 s'a milostivit guvernul țării a da preoțimile noastre un mic ajutor, din vîstirea statului, sub numirea de *congrad*.

Această regulară a veniturilor preoților s'a facut dela început greșită, împărțind preoțimea noastră în două

clase de salarizare, în preoții cu întregire până la 1000 cor. și preoții cu întregire până la 800 corone, în care sumă sunt socotite: totul filerul stolar și venitul fiecărui prete de pământ.

Prin această împărțire, preoții cu calificare inferioară se simțeau nedreptăți: căci trebuie să poarte același oficiu și același greutăți de existență ca ceiizați preoții cu calificare formală mai mare, totuși să nu fie *egal* retribuiri!

În anul 1909 ministerul de culte înzestrează țara, pe lângă cunoscuta lege școlară, — cu articolul de lege XIII despre întregirea veniturilor parohiale. Dar prin acest articol de lege, de fapt nu se imbunătățește veniturile preoților, ci se mărginează. Bănuără: Preoții depin calificații, dacă au venitul să ocupe o parohie care a fost înainte ocupată de un preot cu întregire de 800 cor., preotul noustru depin calificat tot numai 800 cor. primește ca venit congrual, condiționând întregirea la 1000 cor. de numărul sufletelor din parohia respectivă și de ajutorul de 400 cor. votat de aceeași parohie, pentruca apoi și statul să mai deje 400 cor. întregindu-se suma la 1000 cor. La urma sufletelor preotul nostru se alerge cu o întregire de 1200 corone, deorece sau statul, sau parohia îl rămâne de comun dateoare cu 400 corone, cari de obicei numai pe hârtie se votează. De aci urmărea, că dela 1909 încoace avem nu două, ci trei clase de salarizare: cu 1000, cu 1200 și cu 800 corone.

Nu după mult timp guvernul țării vine cu un nou proiect de lege despre cvincvenalele preoțimiei în clase rămâne neschimbătă. Preoții cu venite

mai mari primesc cvincvenali complete, iar cei cu congrău mică primesc căte $\frac{1}{4}$ și căte $\frac{1}{8}$ de cvincvenal.

Se cere neapărat și fără întârziere o aducere la stare dreaptă și mai omenoasă a lucrurilor ce ne prevesc.

Trebue să căutăm calea adeverată, prin care vom putea ajunge la ceeace de mult timp cerem, și nu însă se dă.

Greutățile zilelor nu ne îngăduie să trăim din puținele fărămituri del stat și din creșterea delui miruit și botez, din slujbe remunerate cu sume de 20 fileri și 40 fileri.

Să ne îngăduie a arăta, în cele următoare, factorii deli care suntem în drept să așteptăm îmbunătățirea dotăriunilor ce ni se cuvin. Acei factori sunt: statul, biserică și comuna politică.

Statul, în primul loc, este chemat la regula din nou dotăriunile preoțimii, întocmai ca celorlăți slujbăi. Aceasta se poate face prin abrogarea articolelor de lege din 1909 și 1913, căt mai vârtoasă prin respectarea articolului XX al legilor din 1848, dându-se bisericii noastre ceeace este în drept să primească, pentru serviciile aduse prin slujitorii săi, care propagă ordinea și morală între credincioșii.

Ne rugăm deci și cerem, ca bisericii noastre să se încadreze parte de ajutorare în raport cu numărul sufletelor sale.

Reprezentanța mitropoliei noastre, să fie pătrunsă de convingerea, că preoțimile dorește îndreptarea situației sale materiale prin intervenirea la locuri competente.

Al doilea factor care trebuie să

se îngrijească de existența noastră este biserică însăși și poporul pe care îl servim, și de care ne îngrijim.

Să, poate oare, ca poporul care a jertfit în anii trecuți pentru ridicarea de clădiri pompoase bisericest și școlare, pentru satul învățătorilor, — să nu fie în stare a jertfi pentru preoțime, pentru factorul hotărât în viață bisericescă și culturală? Aceasta n'poate putem admite.

De aceea suntem de părere și am propune, ca autoritatea bisericestă să hotărască prin concluză sindicală, ca fiecare biserică să înființeze de urgență un *fond parohial*, cu o sumă anumită. La acest fond fiecare credincios să contribuie anual cu un arunc progresiv, bunăoară să fie repartizate pe credincioșii în 3 clase: 10, 6 și 3 corone. Din aruncul acesta să se incaseze anual dela 500 corone în sus la fondul numit *pentru ajutorarea preoților*, care să fie administrat de epitropia protopresbiterală, de unde vor împărtăji ajutorale, normate după concluze aduse de autoritatea bisericescă, luând de bază contriubuire din respectivele comune bisericice.

Rămâne acum, ca în sinodele protopresbiterală să se reglezze *stola* în raport cu valoarea banilor de azi. Uniformizarea să fie facută după protopresbiterale, ceeace cade în competență fiecărui protopresbiter în deosebit.

Deoarece zilele de lucru și fermele de grâu și curcură sunt retrbiele de căpătenie, să se prezeze în natură, și numai în caz extrem să fie taxate după prețul care de prezent este în aceeași comunită.

Tot aci să fie normat relutul de cărădă pentru preoții fără case parohiale.

FOIȘOARA

Unui Frate...

De Vasile Stoianea

*Si dacă treci prin satele cernite
Si stăi în drum de vorbă cu bâtrâni,
Ca glasul lor tremurător și jalinic,
Iți povestesc necazul săptămânnii.*

*Increzători te'ntreabă fiecare,
Că ce să mai aduce deose pace?
Tu te solțești să nu și piardă nădejdea,
Căci pace în curând se va și face.*

*Privescăt, cu inimă rănită,
Si mânile, și făja lor amară,
Dar te mândragă să cu credință tare,
Că după eardă vine primăvara.*

*Ștăi picură având și voi bună
Căde-un bâtrân marunt, dară cuminte,
Când îți vorbești taină, că doar pacea
Ar fi venit cu drag mai înainte...*

*Dar'vezi ea vrea să fie tuturor
Liman și scut și zid de apărare,
Pe toți să-i orotească cu iubire
Pânănd poftelor vecinie hotare.*

*Tu te desparți de ei și pleci departe,
Acolo unde te cheamă datoria,
Și păr'anjui la cari cei ce așteaptă
E gata, frate dragă, poezia.*

Idolul

— Povestire de St. O. Iosif & D. Anghel —

Sunt întâmplări miraculoase în viața aceasta, care te pun pe gânduri și trezesc în tine sufletul omului primivii, și de aici nevoia de o vesnică adorare neescapingabilă.

Un idol își avea de sigur rostul lui în vremile când omul nu-și să deamă de elementele naturii: lemnul, lutil sau piatra prindea o formă, modelată după putere și dibâca mânărilor grosolan de pe atunci, spre a comemora un caos fatal întăritur. Pooporele sălbătice de odinioară au temut totdeauna focul lor revărsător, pe cei mai mari în taliu ca dânsă, ca uriașul mamut sau ursul peșterelor: împotriva lor frica a plăimături imaginii și chipuri cărora le împrumutau puteri nebune, și e probabil că în peșterile de piatră în care trăiau, la lumina nesigură a unui bief toc de găteje, își trudeau mintea lor neguroasă să reducă la proporții minime acel talisman apărător de preimedii pe care să-l poată purta cu dânsă pretutindeni în contra morții cei-

pândea sub atâtea înțășări diferite, în lupta lor grea pentru viață.

Triburile sălbătice de astăzi poartă încă asupra, fie la gât, fie la mâini, astfel de podobă aducătoare de noroc...

Când idoli s'au nărui, creștinismul a dat crucii puterile lor miraculoase, a ridicato pe clopotniță, i-a dat locul de cinstă în casă fiecărui, și reducând-o la proprietatea de giuvara, a sărnat-o de gătit tuturor celor ce au îngăduit-o și n'au preferat să doبعă în spate...

Tribuția veche de a idolatriză ceva, în afară de cruce, însă încă n'ă dispărut în fiecare din noi. Credințele deosebită au făcut pe jucător să păstreze asupra lui cine și te monedă găură: pe cel înțors de locurile sfinte o fărămitură de lemn sfânt; pe negistor, o frântură de porcoasă și căte alete, în care să credeă și fără de cără să nu îndeplinească nimic decisiv în viață, să nu pornească la drum, să nu încapă o reîntreprindere, și să nu se simtă în siguranță nicăieri.

Gândurile astăzi îmi vin în minte treând printu'un muzeu arheologic și punând în legătură cu o înțășăre miraculoasă, la care am asistat sănt mulți ani acum.

Eram o cetea de prieteni, printre cari și un arheolog pasionat, la o moșie din

județul V., renumită ca stație preistorică, unde s'au găsit multe lucruri care stau astăzi prin vitrinele necereterminate ale muzeului nostru din B. După sălașele cu întâriuri de lut și nule arse, un cunoscător putea treptat să urmărească viața, să găsească în sat, la țărani, și să reconstituie civilizația străbătută de-alungul vremilor, dela ciclonul de cremene până la lamele și pieptările de bronz ce slujau frumoaselor de pe atunci, care desigur pentru judecătoria bărbătilor aveau și ele podobale lor.

Arheologul nostru avea un plan amănuntit asupra acestor stații și căută să facă un studiu plin de știință asupra Traciilor și asezările lor într-o amplitudinezonă a țării noastre. Lururile acestea nu ne preîntreseau pe noi; eram tineri, surlădnici, bucuroși de aer liber, de viață ce o trăim, neșătători atât de imprimare ce erau să vie, că și de acele pe care le înghițeau pământul.

Dar cum învățătorul nostru era încăpătănat, ca să nu ne întrecepem cheful, înț'o zi am lăsat lăutarii cu noi, cari pe acolo sănt vesti. Căci în înțuprimile acelei moșii și o colonie întreagă de lăutari, un fel de academie de muzici populară, ai cărei copii învățau ceteră din tău în flu, nu lucrează pământul, se împriște prin țără, revenind aracorii să moară la căminul unde au văzut lumina zili.

Sunt în deosebit cunoscute mizeriile, ce le indușă preoții cărui neavând casă parohială, sunt necesitați a locui în case necorâspunzătoare, sau apozi sună să intre din al lor relutare de către 100 cor, pe care îl primește dela stat, la suma de 300—400 cor. Legile mai noastă cer pentru orice funcționar locuință în natură, sau bani de cărtier. Dețel reluat de cărtier pentru preoții să fie urcat de stat sau dela biserică la cel puțin 400 corone.

Al treilea factor care ar trebui să concurgă la ajutorarea preoților, este comuna politică. Căci preotul ca propovăduitor celor buni și susținătorul ordinii morale, contribuie în mod firesc la înaintarea comunei pe teren social și cultural.

Pe temeiul legilor fiecare comună politică a fost obligată a tăia din hotăruri comunei un loc anumit care să servească preotului ca ecclie sau grădină parohială.

In diecezele Aradului și Caraș-Sebeșului fiecare preot are ecclie de la 30 jug. pământ în sus, pe când în părțile ardelene cea mai mare ecclie este de 20 jug. pământ, — ceea ce multe parohii însă n'au petec de loc ca preotul să-l poată folosi ca grădină de legumi. În timpurile de azi se cere ca fiecare preot să și alătă gospodăria; și atfel cu tot ajutorul dela stat, dimpresună cu stola nu se poate susține, dacă n'are venite căstigăte prin alte ocupări.

Acești 3 factori, statul, comuna bisericăescă și comuna politică, pot și trebuie să contribuie în armonie la îmbunătățirea sortijă materiale a preoților, dacă nu le lipsesc bunăvoiția.

Preoțieas astfel pusă la adăpostul grijiilor zilnice se va dedica cu trup cu suflul chemării sale.

Nădăjdum că mai mari noștri vor lăua în dreptă considerare cerințele expuse și vor da deslegare no-rocoasă problemei ce ne preocupa.

Declarația ministrului președintele austriei. În camera din Viena s'a făcut în 23 I. c. din partea prim-ministrului **Seidler**, următoarea declaratie:

1. Austro-Ungaria, cum am spus și în sedință din 19 I. c., de fapt nu participă la acțiunea militară, pornită acum de Germania împotriva Rusiei. (Aprobări).

2. Trupele Austro-Ungare nu intră în Ucraina. (Vii aprobări).

3. În sfârșit, cu raport la România, există armistițiu între Austro-Ungaria

Urcări în cărujă, cu săpi (cu târnă-coape), cu site pentru a cerne pământ, giumind și cătând, ne-am opri pe un ses, unde tot soiul de hărbiuri, de oale și uicele de lut ar zaceau la suprafața pământului, cu după cine site cu spăzi intrerupți și slăratul de goana năprinsă a unor năvălitori.

Odată locul cercetat, cu toată nelinăreala noastră, începând să săpăm, sub porunca maestruștilor, — și asta mult ca să facem plăceră și să rădem. În însă cerceta, scormone, vântura, cernea și din când în când alegea din ierăna dată la o parte hărbiuri, pietre, bucați informe, cu o vădită mulțumire.

Dela un timp însă, un vânt puternic se sfârști și nisțe noștri mari, ca o caravănă grăbită, se arăta în zonă. Aeri se răcori brusc și noi ne oprişim din lucru, socotind că ar fi mai bine să renunțăm la oalele vecchi și hărbiute, pentru cele pline de acasă.

Inainte de a săvârșa sapa de fier, unul dintre noi, scos acasă din malul deschis un idol mic de lut, ciunt de o mână și de un picior, dar încolo destul de bine păstrat.

Discuții diverse se născură, și cum învățătorul nostru afirmă, că figurina aceasta era un idol, înălțătorul de primejdii, feri-

si acest stat. Tratativelor de pace se incep în zilele cele mai de-aprose. — Camera să vinovăză să aua act de spre această declarație.

Ciclu de predici

Câteva gânduri

(x) Sămână sămână bună, vom avea roadă bună.

Cu începerea triodului, adeacă în Duminica de 11/24 Februarie 1918 a vameșului și fariseului, să inaugurează în catedrala noastră din Sibiu, prin cuvântarea rostită de Prea Curioșia Dr. Eusebiu R. Roșca, *cicleul de predici*, pentru sfântul și mare post al anului curant. Seria se continuă, pe lângă colaborarea celor mai de seamă fizicieni, bisericești, fără deosebire de rang, afilatare în centrul arhiepiscopiei transilvane.

Cei ce au primit darul preoției, au lăsat asupra lor îndatorirea de *“a încăzădarul lui Dumnezeu”*, iar aceasta se face mai ales prin predicarea cuvântului divin.

Pilda din evanghelie și din alte cărți sănse sunt cu adevărat comori de înțelepciune pentru orice ascultător primitor de învățătură.

Acstea pilda își vor ajunge săntă cu atât mai bine, cu căt vor fi răspândite prin cuvântul viații al predicatorului, care va să se lărmăsească, sănătând seamă de trebuințele deosebite ale credințărilor săi.

Ciclul de predici din catedrală va servi ca exemplu pentru păstorii de susținute din parohiile arhiepiscopiei noastre. De sine înțeles, că acolo unde preotul este pastvor vrednic, om serios și munctor, lucrul va merge ușor; iar în parohia unde lipsesc condiții acestea, negreșit că exemplul trimis dela Sibiu va fi zădărnicit, și vor suține Domnului *“emerge și predică”*, va rămâne și mai departe nelinăită, până când parohia va avea în fruntea sa duhovnicul, care să înțeleagă puterea cuvântului rostit prin mijlocirea predicatorului.

Amvonul este în toată lumea o adeverăată școală de educație pentru credință.

De aceea, dorința noastră ar fi ca și amvonul românesc să ocupă depinde locul ce î se cade în creșterea moraliă și religioasă a poporului.

Cel din urmă care cedă terenul, fiște, pasiunile arheolog. Când vîzini însă că răsboye fură apei, svârșii în fine hărlejul și, luându-și idolul, alergă sub adăpostul unui stejar înalt care lipășă singur în camp, izolat de restul dumbrăvirii.

Dar abia ajuns acolo, o lumină mare se făci și trăsnetul infășură stejarul ca un foc de artificii, profiliindu-l pe cer cu ramurile sprinse într-un potop de schințe și frunze spulberate.

Și când toți își socotesc pierdut, arheologul nostru teafăr și neastis, înținându-i idolul miraculos în mână, teșă înălțând rând de femei de pe pământ.

De atunci cea de lucru ce mă impresionează și cu care trăiesc; le împrumută virtuță după întâmplări și pășesc cu respect și salie vechi din muzeu, pe lângă înținătrile în care dorm figurinile de lut informe, care au slujit și au înălțat cine să le primejdi și dureri, care astăzi nu mai sănătă.

Ziua de Sâmbătă, în 23 I. c., a fost ultima zi în desbaterea asupra proiectelor de indemnitate. Conform regulamentului camerei, fiecare orator în această ședință are drept de a vorbi cel mult o jumătate de ora. Au lăsat cuvântul deputații *Iașosy*,

Să nu fie amvon în arhiepiceza Transilvaniei, de pe care să nu răsune glasul preotului.

*

Felul muncii îl stărește fiecare preot după necesitatea satului. El trebuie să știe ce este cu putință, și ce nu-i.

Lulrul principal e, ca lucrarea să nu se facă pe desusăru, ci stăruitor și temnic.

Umărul drumul indicat, se va dovedi tot mai mult, că biserică prin preoțimea sa este un așezământ, care contribue în cea mai mare parte la dezvoltarea vieții omenești. Prin urmare biserică nu este condamnată să dispare, — cum zic unii *“învățători”* din secolul *“Junimilor”*, — ci ea trebuie să trăească și să se întărescă tot

mai mult, căci *“aşa”* cer interesele de viață ale tuturor.

Acest adevară ni-l mărturisesc oameni mari, oameni de știință geniali, care sunt smeriți în față misterilor universului, și care zic, că *“știința”* nu va putea înălțări nici odată *“religia”*, ci o va respectă tot mai mult.

Omul cult nu poate găsi nepotrivire între religie și între știință. Biserica este astfel recunoscută ca factor de prima însemnatate în mersul cultural al omului.

* * *

Cel ce are ochi de vizat, să vadă; cel ce are urechi de auzit, să audă, și să găndească mereu, că vîitorul neamului nostru atâtăna dela munca desfășurată pe terenile, ce ni le deschidem noi însine.

Mersul răsboiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapestă, 22 Febr. (Of.) Nu s'a produs nici un eveniment deosebit.

Trupele grupului de armate Linsingen au ajuns la Novograd-Volinesc.

Budapestă, 23 Febr. (Of.) Nici un eveniment deosebit.

Trupe germane au ocupat orașul Dubno.

Budapestă, 24 Febr. (Of.) La ost de Brenta să zădărnicit un atac neașteptat al italienilor.

Operațiunile grupului de armate al lui Linsingen, în sprijinirea Ucrainei, își urmărează cursul intenționat.

Şeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 22 Febr. (Marele cartier general). Frontul *vestic*: Pe căteva locuri s'au desfășurat lupte de artillerie și de aruncătoare de mine, precum și de recuperare.

Lângă orașul Vipera-Roulers au atacat o patrulă engleză și au făcut o prizonieră.

In cele din urmă trei zile am împușcat în luptă aeriană și de jos 24 aeronave.

plane dumneze și două baloane capitive.

Frontul *răsăritean*: Grupul de armate al lui Eichhorn: În Estland am ocupat Hapsal. Primul regiment este lăpat până sub comandă germană. În Laponia au pătruns colonoane noastre peste Ronneburg, Volmar și Spandau. Trupele noastre au intrat, într-o acălamătoare de bucurie ale locuitorilor, în Rezilevă. De aici au străbătut până la Liusin. Am ocupat Minsk.

Grupul de armate ale lui Linsingen: În primă luptă de libertate a Ucrainei, am înaintat până la Novograd-Volinesc. Am ajuns în stingeri cu deșteptarea ucrainene. Coloanele noastre se află în marș spre Dubno.

Berlin, 23 Febr. (Marele cartier general). Frontul *răsăritean*: Trupele noastre au lăsat mai departe în România spre răsărit. În Laponia am ocupat Välic. Puterile noastre, care pătrund în Ucraina spre sud de Lutu și în ajuns la Dubno. Atfel operațiile își continuă mesul. Numărul prizonierilor se urcă la 2 generali, 12 coloneli, 433 ofițeri și 8770 soldați.

Pe fronturile celelalte nici o nouă.

Ludendorff.

Din parlament. In ședința din 21 I. c. continuându-se desbaterea asupra indemnitații, au vorbit deputații:

Ludovic Szilgyi (din partidul muncii) care se ocupă cu atitudinea partidelor austriace și cu acțiunile lor împotriva maghiarilor. Oratoriul zice că Ungaria în răsboiul actual a dată după fiecare 28 soldați austriaci căte 25 soldați, deși raportul — luând în seamă numărul locuitorilor din Austria și din Ungaria — ar trebua să fie 2821.

Paul Farago, polemicându cu aderenții partidului Károlyi; eșa Desider Abraham respinge acuzele antevorbitorului.

Emmund Bartó (din partidul guvernului) este de parere, că membrii noi ai partidului să-și apără vehicile principale și proiectele guvernului. După această expunere în cadrul unei agățării păsărești și sudislăve în legătură cu banchile boeme, și mai slab ca instituția Banat Juhászvárad din Praga, care face propagandă în Ungaria pentru scopuri naționale boeme.

Hugo Krolopp vorbește despre cheștiunile alimentării publice și a producției naționale.

In ședința din 22 I. c. au cuvântul, în chestiunea indemnitații, deputații Zoltán Meskó (disiden), care primește proiectul; Iuliu Varga (din partidul muncii) care să se face legătură între reforma electorală și statificarea administrației comitatelor. Andrei Ráth (din partidul independent) înțelegea cătări și camere să dea atenție raporturilor ardeleane; mai văros în înțelegere și că se înființează un minister de agricultură, și că înființează un minister de acțiuni, și că membrii să-și abțină din vot. Ministerul de agricultură și Béla Serényi examinează ambele chestiunile ce aparțin resoluției său. În ședința de după amiază au răspuns miniștrii Poppok și Wekerle la criticele făcute programului guvernamental din partea partidei democratice.

Ziua de Sâmbătă, în 23 I. c., a fost ultima zi în desbaterea asupra proiectelor de indemnitate. Conform regulamentului camerei, fiecare orator în această ședință are drept de a vorbi cel mult o jumătate de ora. Au lăsat cuvântul deputații Iașosy,

Cserny, Eckhardt, Sümegi și contele Mihail Károlyi.

După o vorbire mai lungă a ministrului de comerț István Szterényi, camera primește proiectul în general și special.

Proxima ședință se stărește pe 25 I. c.

La reforma electorală

Am arătat, în numărul din 19 I. c. ai ziarului nostru, cuprinzînd vorbirile finite de contele Stefan Tisza în ședința comisiunii de 48, alese pentru examinarea proiectului de lege electorală.

Publicăm acum un extras mai lung din această vorbire. Comtele Tisza a zis următoare:

Toți cei care sănătăuții sări voiesc să ne aducă bineficiile votului universal. Sîi în răndul maghiarilor patriots se află acum forțe mulți mari ca accentul paucitul de vedere a cușnigilor noștri. În străinătate, unde s'ar introduce votul universal, acesta a dus la coborârea nivelului parlamentar, căci a ajuns la putere și au răsol conducători elemente mai puțin valoroase.

Ce se va alărga din poporul maghiar, dacă rolul conducătorul al maghiarilor va ajunge în măsura elementelor de mănu a două? Nu-i să măngâie în faptul, că primul proiect numărul alegătorilor în toată țara, judecă de 61,2 procente, se ridică la 61,6 procent. Dar în chestiunea națională română, vor fi o comitet din cele mai expute; aici din 287.000 bărbători români, 210.000 sunt sănătăuții. Partea cea mai mare dintr-înșii își vor insuși în timpul cel mai scurt cumpărat, cîtitorul și serisul, ca să poată dobândi dreptul de vot.

Oratorul arată date statistice, ca să dovedească, că în lăuntrile locuite de maghiari, situația pentru maghiari și mult defavorabilă, decât pentru naționalitate.

Așa în comitatele Arad, Alba Iulia, Hunedoara, Cluj, Solnoc Dobâca, Turda Arieș, alegătorii vor fi în majoritate români în pagubă maghiarilor. Aceia că va fi în comitatele de nord-est și în tot Ardealul.

Așa în Ardeal, după noui proiect de lege, numărul alegătorilor maghiari, săși și șvabi scade de la 53 la 47 procente.

Apoi se cere pentru soldați dreptul de vot. Dar aceasta se face de acei cari au rămas acasă. Eroii de pe front nu sănă insufleții de răspălat asta.

Cu plăcere doresc să meargă la gra-nită extremitate, pe căi îmi permite cunoștința. De aceea primul principiu fundamental: al votului universal; doresc însă să se aplice numai măsura justă a acestui principiu.

Dreptul de vot să nu fie legat de absolvirea a 4 clase elementare, și clase, și în cazul acestui naționalizător vor avea mai puțini alegători. Apoi sănt și pentru acordarea dreptului de vot la muncitorii și meseriași. În ce privește lucrătorii agricoli numai aceia să capete drept de vot, cari vreme mai lungă au serviciul cuiva.

Sunt contra dreptului de vot la văduvele eroilor, și la femeile culte, căci se crează astfel favoruri pentru o singură parte feministică, care nu poate fi privată că reprezintă întrădevar femeia ungură și mama ungură.

Nu sunt prietenul votului secret, dar trebuie să se facă încercările și cu acest sistem, însă cu garanții speciale.

Cei cari cer drept de vot care trece peste aceste hotare, își facă creația sub picioare, fie ei muncitori, sau burgheri radicali.

Când ei vorie să atragă maselor la vot, vor crea un parlament, care va fi teatru celor mari mari certe radacini, naționaliste, confesionale și de clase.

E în interesul industrial, comerțului și muncitorilor ungare, de o potrivă, să avem un parlament serios, stând pe un nivel înalt, apărând cu demnitate interesele naționale, economice și culturale.

Predică în legătură cu răsboiul

— La Dumnezeu fiului rătăcit —

De Iosif Trifa, preot

Scula-mă-vă și mi voi duce la tatăl meu...

Evangelia de astăzi, a fiului rătăcit, este astăzi de frumos și plină de învățătură, încât ar fi o mare greșală să nu cunoască tot omul, adâncindu-ă ca pildă boala de gata.

Eată fiu din evangelie, în casa tatălui lor, trăind liniștit și prisoind în toate. Deodată unul dintre dansii se ridică, își cere și își primește partea de avere.

Își dănd din casă tatălui său, fiul în curând apucă drumul luncesc al petrecerilor, ospătelor și veselilor și își respinge averea cu înțelesul unei bătrâni. Bun și cumindat de acasă, își schimbă direcția și ajunge o linjă risipitoare desfrantană.

Dacă am cerceta purările noastre în asemenea cu ale fiului porțit pe căi slave, am afăra că mulți dintre noi își resping în cele reale darurile și bunătățile cu care ne-a înzestrat Tatăl cersc.

Noi, când ieşim în această lume, primim de către domul Atot puternic avea mai scumpă ca banii, sau pământul: sănătatea minții, cineașcerea și dururi, care sănă avore ce mulți nu o sănă prețui, ci o cheltuiesc înlocuindu-ă ca fiul din evangelie de astăzi.

Desfășuire și petrecerile fiului perdut însă și odată sfârșit. Ca la un sem dat încețoară vesela și larmi, ospătele, și astăzi că fiul desigur este cel care, în judecătărie, ca păstorul de porci. Din copilul lui săzis și desmerdat în casa patruțelui său, din fiul ospătelor, cătă-l acum căzut la starea de porcar, flămând și întristat!

Parcă-l vedem cum sănă gânditor și amărăt largă turma lui. Cu jui și durere în suflet se gândește: Ce a fost el odată? Si ce este acum?

Acolo, în depărtări, parecă zarește casa tatălui său, plină de bunătăți și de bucurie. Vede servitorimea tatălui său umbând multimiță de soarte ei. Numai el fiu, departe de judecătărie, moare de foame și mizerie. Dorul ferbinte se des-teaptă într'insul: Cu să te întoarcă.

Si strigă: «Scula-mă-vă și mi voi duce la tatăl meu». Se hotărăse, să se roage de tatăl sălă ierte și sălă primește într-o săi.

Ca la un semn dat rătăciul se oprește în loc și se hotărăse a se întoarcă la cala de dreaptă, din care se abține.

Dar să băgăm de seamă: când se hotără el, să revină la cele bune?

Auțuni, când ajunse la râu, la lipsă, la foame. Cât au ținut petrecerile, fiul din evangelie nu și-a adus aminte de tatăl său.

Rău însă și necazul i-au pus pe gân- duri. Rău și necazul au deschis mintea fiului perdut, să vadă drumul rătăci, au trezit în el părerile de râu pentru faptele săi, și dorul după casa tatălui său.

Durere nespusă și oscură din gura fiului perdut vorbește: «Scula-mă-vă și mi sămă- duce la tatăl meu». Durere aceasta l-a mantinut de peire.

Și acum să lăsăm pe cel ce fusese pierdut, să meargă în cală de întoarcere la tatăl său. Noi să asăzămățăm faptele lui cu purățile și călăroasă. Cu adeverăți, mulți se potrivești întampinarea accesa cu ceea ce se petrece zilnic în viața d'acum.

Necazul și înfrângerea fiului din evan-ghelie, bunul Dumnezeu îl ne trimite, ca să ne opreasă, să ne întoarcă din căile reale către cele bune.

Dacă ne gădim la anii de înaintea răsboiului, cu atât mai vării ne să potrăvesc întărirea fiului perdut. Precum însă fiul din evangelie n'a și putut prețui binele din casă tatălui său, aşa și noi n'am să putu- derul tatălui ceras. În loc de multumită, noi am apucat pe căi luncioase și slave. Oamenii au uitat de Tatăl ceras și de grăsuțelui. Oamenii cătau mereu deșteările, placările stricăcioase și cuprinzătoare de otrava. Cu deșteără, era plină lumea de fiul rătăci.

Omenirea alergă pe căi greșite. De aceea trebuie să vînă ceva, să o goneasă și să o întoarcă din acest drum.

Incalemenii omului își marchează necazul răsboiului, cu mii de dureri și suferințe, trimise dela Dumnezeu ca să deschepă pe oameni la o viață mai bună și mai curată.

Pe fiul din evangelie de azi foame și rău l-au simțit din calea rea. Pe noi mii de înfrângeri și lipsuri au să ne scoată din cărările greșite.

Am văzut, că fiul perdut mergea înapoi către casa tatălui său. Cu ochii împenjeți de lacrimile părerii de râu cade în genunchi înaintea tatălui său, rugându-*-Tătă! greșit-am la cer și înaintea tău, iar-tă-mă!* — Să, ne spune evangelie, tatăl-i iertă, și șoferul de bucurie a făcut pentru fiul, care *perdut a fost, și să aflată*.

Eată un tată care iată pe fiul său rătăci și risipitor. Evangelhia vrea să ne învețe că Dumnezeu este tată bun și iertător, gază să ne primească într-o milă sau. De către apucăm pe căi rătăci, de căte ore greșim și prin purățile noastre ne-am învedești de pedepsă, Dumnezeu ca un tată. Îndatorul este gază să ne primească erășii și să ne scape de rele.

Dar ne trebuie ceea, ca Tată din cer să ne ierte și să ne primească într-o milă sa: ne trebuie aceea hotărăre, care a judecat și fiul din evangelie, când a zis: *Scula-mă-vă și mi voi duce la tatăl meu!*

Mari frântării suferite și căzând înaintea Tatăl ceras: *Domine greșit-am la cer și înaintea tău, și nu mai suntem vredni- ni să ne chemăm fiul tău, iar-tă-mă!*

O singură cale de măntuire avem: Calea aleasă de fiul din evangelie, calea întoarcerii la tatăl său. De vrem să scăpam de înfrângere, să ne scăpăm cu lacrimi și părăsi de râu, trebuie să ne scăpăm și de rătăci și păcate și căzând înaintea Tatăl ceras și zicem: «Domine greșit-am la cer și înaintea tău, și nu mai suntem vredni- ni să ne chemăm fiul tău, iar-tă-mă!»

Eată îndemnurile bune ale evanghe- liei de azi!

Insemnarea cu fiul perdut și risipitor, vede cum omul este apăcat și risipărisca sverba suferințelor și durorile ce le aveau de Tatăl ceras. Vedem, cum omul apucă pe căi rătăciot tot mai mult de pe deșteările de Domnul și de poruncile lui. Și iată venind cum necazul și lipsa să trimise de sus să nu opreasă din alunecare, și ne întoarcă la deărvă.

În chipul fiului perdut putem vedea astăzi omenirea. Dumnezeu misüră cu durere și înfrângări, ca să-șoțească din pomicile și în care s'arie pînd cu bună seamă.

Din durerile și înfrângările noastre vom putea scăpa prin mijlocul ale de fiul din evangelie: *Prin revetere la Tatăl ceras*.

Dumnezeu nu vine perdejudecător, ci așteaptă de la noi îndreptarea ca să-șoțească și fiul din evangelie.

De vîn fac ești. El ne va ierta, căci își luă sănătatea și El ne este nouă Tată.

Dacă mulți, mărgărită, lejeră, lejerică, rească înfrângării, durelerile noastre încă nu iau sărăst, aceasta urmează de acolo, că foarte mulți și azi sună neșătării în routhă, și depărtă de gândul și neșătării de revenire.

Fiul din evangelie, ajuns la râu, degrăbată s'a hotărășă să se întoarcă la tatăl său. Noi am ajuns zile pline de înfrângări, pe cei mai mulți însă durelerile zilelor nu i-au putut deștepta din rătăci, nu i-au putut

ridică la hotărărea fiului perdut de a se întoarcă din rătăci.

Lumea tot mai și piină de fiu rătăci. De aceea iertarea, măngăierea Tatălui cerește întâză și vie.

Evangelhia de azi ne spune, că înțoarcându-se cărău casă fiu rătăci, de depe carea la zărit tatăl său. Când s-a uitat de-aproape și-l văzut ostent și chinuit, îi fusă milă de ie, i-a iertat de gresulă și l-a sărutat cu dor.

Dacă noi, părasind cărările greșite vom pleca către Tată ceras, ascuțind de poruncile lui, El ne va vedea chinuții de multe suferințe, ne va milă, și ca un Tată iubitor și iertător ne va sterge durerea din suflet și lacrimile din ochi. Amin.

Stiri de pace și de răsboi

— Un comunicat oficial de la Iași. — Curierul rus

la Berlin. — Stările rusești. —

Agenția Havas primește din Iași următoarea stire oficială:

Ințâlnirea trupelor germane în Rusia, unde nu întâmpină nici o rezistență, a deșteptă profundă îngrijire în cercul guvernamental de astăzi, cîci în modul acestor puterile centrale pot să izoleze deplină armata României. În același timp amenințările smintite ale organizației revoluționare române din Odessa, de sub șefia lui Radovici, au întâiat cercurile hotărătoare române în credință, că nu mai au scăpare din situația aceasta apăsătoare. În aceea-

na imprejură, acuzația diplomatică a puterilor centrale pentru a spăli România să încheie pace separată, nu poate fi zădărindă, afară de cauză cănd condițiile lor vor fi lipsite de măsură.

Curierul rus, care aducea documentul de pace al guvernului de la Petrograd, a fost înzis în 21 l. c. seara la Berlin.

Documentul, semnat de Lenin și Troki, conține acelaș text, care se comunica guvernului german prin telegrafă fără triv.

Până când se vor încrepe tratative nouă de pace cu Rusia, secretarul de stat Kühlmann violete să întrevină într-o vreme în scopul de a conduce în persoana sa întrat în legătură cu senatorul francez Humbert, directorul ziarului parivian *Le Journal* și cu Caillaux.

Kühlmann a plecat în 21 l. c. peste Viena la București.

Vestile oficiale din Rusia sănă pe se poate de nelămurit. După săptămăne particulare, acuzația de înțâlnire a trupelor victorioase germane, a consternat stăpânirea din Petrograd, care socotea că puterile centrale vor relua lupta cu Rusia.

Agenția Havas anunță, că guvernul bolșevic este dispus acum să primească pace sub orice condiții, numai să-șoțească realizarea planurilor cu privire la viața internă a Rusiei.

Se poate înșă, ca maximaliză să cădă pe destră, și să se înlocui cu partidul național socialist, care se razimă pe tărâi-nime, și care dispune de majoritate în adunarea constituțională. Această partidă va avea înălțată îndatorul sănă, să facă pace, în numele Rusiei, cu statele centrale.

Tinerii disponibili de 18—24 ani, vor fi chemați la armă. Ministerul de învocează să dorească tot poruncă, în urma căreia încearcă săptămâna militarisă a tuturor celor născuți în anii 1891—1894. Mult din această fiu păstană acum scăpă din deosebite motive. Cei concediați pentru lucru cămpului intră la 11 Februarie, noi la milă. Cei născuți în 1899, 1898 și 1897 vor fi chemați pe 1 Martie anul sau, cei din 1896—pe 3 Aprilie al nuanței cei ocupati prin ocne, la trenuri și în sluji corabiliilor pe Dunăre sau întră, vor putea rămâne în același loc, deci și în răzăcri.

În următoarele luni, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie. Deși economia și calea marilor căi de transport sunt în criză, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie. Deși economia și calea marilor căi de transport sunt în criză, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie. Deși economia și calea marilor căi de transport sunt în criză, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie. Deși economia și calea marilor căi de transport sunt în criză, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie.

Că este acum, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie. Deși economia și calea marilor căi de transport sunt în criză, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie. Deși economia și calea marilor căi de transport sunt în criză, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie. Deși economia și calea marilor căi de transport sunt în criză, să se înlocuiască cu răzăcrii de la 1 Martie.

Populația de răsboi în comitatul Hunedoar. Pe valea Jilului se plătesc 30 milioane ca despăgușire de răsboi. Lăzărătorii de mine sunt mulțumiți, fință întrreprinderile băilor au pînă în vedere astăzi extrădări. După fiecare copil capătă lunar 500 coroane ca adaus familiar.

Episcop nou în Ardeal. Biserica reformată din Ardeal, în locul răposătorul Bela Kenessey, a ales episcop cu sediu în Cluj pe Dr. Carol Nagy. Nou episcop, născut în 1868, a studiat la Utrecht și Marburg teologia și filozofia. A fost preot în Brașov și Alud, mai pe urmă profesor de teologie.

Familia tarulu voiește să părăsească Rusia. Din capitala rusească scrie, că statul comisarilor poporului va hotără în zilele acestea asupra sortijei familiei tarulu. Mai mulți membri din familia aceasta s-au adresat consiliului comisarilor cu scrioare, unde sună că republica rusească este astăzi cu mult mai solidă decât să se teamă de familia tarulu. Cu sărăcina și ducă familia în Anglia sau în Franță. Consiliul comisarilor și comitetul executiv, care înlocuiesc parlamentul ruseesc vor da poate tarulu și familiei sale libertatea de a părăsi terra.

Ce este rada ucraineană? Rada să a înființat în 7 Martie 1917 din reprezentanții organizațiunilor sociale, culturale și profesionale ale Kievului. Să întrigă printre reprezentanți și organizații democratice din întreaga Ucraina. Congresul democraților ucraineni se înălță în 20 martie 1917, să aducă 120 delegați în rada, în congrèsul militare și civili români și ucraineni. Pe lângă această astăzi înălță și consiliile soldaților, tăranilor și muncitorilor, precum și reprezentanți ai naționalităților. Cu total rada are 809 reprezentanți.

Bolo pasă a fost osândit la moarte. Din Paris vine stirea, că Bolo pasă a fost condamnat la moarte de tribunalul din Paris. Complotul săi împotriva lui este înțeleasă și înțeleasă. Într-o ceremonie la care a venit și soția sa, Bolo pasă trăia la Marseile și fusese om de afaceri. El a fost învinuit, că a admis în America banii dela nemți, dela ambasadorul german Berndorff, pentru a face agitație de pace în Franță. Pentru aceea a intrat în legătură cu senatorul francez Humbert, directorul ziarului parivian *Le Journal* și cu Caillaux.

Conciliu economic în Berlin. În 20 Februarie s-au terminat peractările economice din Berlin și s-a constituit, cu puterile centrale, chiar și fară Ucraina, pot aproviziona populația lor pe anul 1918.

Mulțumită. George Purde, paroh în Ruhaiagri și soția sa Maria n. Mică intrăzemeră și se întâlnește cu membrul bihorean Melanici de 6 ani și Lucia Melanici de 4 ani, repozite ambele în 2 lăcașuri de cimitir, c. pînă la 200 cor, la *Fondul Melanici*. Lucefia Purde, pentru ajutorarea copiilor săraci și diligienți cu cărți și vesminte. La acest fond au mai contribuit: Jovan Reșeanu, protopop, și soția sa Lucefia 25 cor. Stefan Aruncutean Inv. și soția sa Juliană 20 cor. și Anastasia Micu n. Munteanu, bunică răposător, 100 coroane. În numele comitetului parohial exprim cele mai calduroase mulțumiri tuturor contribuților și cer măngăierea din Dzezu înfrățitorilor sărișilor. Muieră, la 30 Ian. v. 1918 Gavril Micu, paroh ort rom.

Căsătorie civilă în Turcia. Să se introduc în Siria căsătoriile civilă, care trebuie să preceadă celele bisericești. Poligamia moșenedorilor să susține și mai depare; femeia însă are dreptul să pună condiții la încheierea căsătoriei, că voiește să rămână unică soție a bărbătului său. Străini sănătății, că și pănam acun, în cazul căsătorie, să o încheie în față comunității lor și să anunțe despre aceasta autoritățile turcești.

Pentru perfecționarea tinerilor meseriași în străinătate. Absolventul în teologie, domnul Vasile Petrușescu, funcționar la banca *Ardeleană* și conducător al comunității bisericești din Orăștie, a binevoită de la unor corușii de 20 cor. și unor cununi, suma de 5 cor. la *Aurel Vlaicu*, pentru ajutorarea tinerilor meseriași în străinătate. Pentru atenție, că în străinătate se perfecționează tinerii meseriași în străinătate. În cadrul seminarului *Andrian*, el aduce mai sincere mulțumiri de Vic. Tordășanu, prezent.

Filmul românesc. În cinematograful *Apollo* din Strada Schei, se reprezintă Mari și Miercuri. În 26 și 27 Februarie, drama în 4 acte *Panica*, în primul rol cu Valdemar Psylander. Se dau și intereseante vederi din răsboi.

„Cassa de păstrare în Mercurea“, societate pe acții.

Convocare.

Domnii actionari ai institutului «Cassa de păstrare în Mercurea», societate pe acții, sunt convocați la o

XX-a adunare generală ordinată,

care se va ține Duminică, în 24 Martie st. n. 1918, la 11 ore a. m., în localul din Mercurea al institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării, numirea notarului, a doi scrutinatori și alegera a doi verificatori ai procesului verbal.

2. Raportul direcției, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.

3. Aprobarea bilanțului pe 1917, distribuirea profitului curat și votarea absolvitorului.

4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru membri direcției și al comitetului de supraveghiere.

5. Alegera a doi membri în direcție pe 5 ani și un pe 2 ani.

6. Propunere direcției referitoare la solvarea dării și competenței după salare etc.

Intrucât nu va fi de față, respective reprezentanți, numărul celor de actionari la adunarea generală din 24 Martie, în sensul §-ului 20 din statutele societății, adunarea generală se va ține în 21 Martie st. n. 1918, cu aceeași ordine de zi, la timpul și locul indicat.

Domnii actionari, care voiesc să la parte cu vot decisiv la adunarea generală sunt poziți, în sensul §-ului 17 din statut, să depună cu 48 ore înainte de adunare acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelor pe cari îl reprezintă, precum și documentele de plenipotenția la cassa societății noastre, sau până la 15 Martie st. n. a. c. la cassa institutorilor care sunt membre la «Solidaritatea», eventual la «Cassa arhidiecezană», în Sibiu.

Miercură, la 21 Februarie 1918.

Direcția.

(37) 1-1

Activă.	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1917.	Passiva.
	K f	K f
Cassa — — — — —	27,780-04	Capital societății — — — — —
Cambi — — — — —	183,973-50	Fond general de rezervă — — — — —
Cambi cu achiziție hipotecară — — — — —	132,664-50	Fond de binefaceri — — — — —
Imprumuturi hipotecare — — — — —	57,960-00	Fond de credite — — — — —
Conținut-current debitor — — — — —	75,149-00	Depozite spre fructificare — — — — —
Depaneri proprii — — — — —	701,024-10	Cont-currentul creditorilor — — — — —
Efecte — — — — —	271,570-00	Dividende neridicate — — — — —
care vorbesc la centrala bancilor — — — — —	2,400-00	Diverse credite — — — — —
Depunerile fondului general de rezervă — — — — —	273,970-00	Bilanțe anticipate pro 1918 — — — — —
Depan, fondul de binefaceri — — — — —	16,289-92	Profit curat — — — — —
Imprumut din fond de binefaceri — — — — —	1,350-00	transpus din anul 1916 — — — — —
Depunerile fondului de pensii — — — — —	17,639-92	de pe anul 1917 — — — — —
Cassă institutor, magazie cu pivnă și alte realități de vânzare — — — — —	131,429-33	2,462-84
Mobilier — — — — —	2,200-00	de pe anul 1917 — — — — —
după amortizare — — — — —	400-00	25,201-15
Diverse conturi debitorie — — — — —	1,800-00	29,829-99
	3,128-30	
	1,790,986-67	1,790,986-67

Debit.	Contul Profit și Părere.	Credit.
	K f	K f
Interese:		
pentru fondul general de rezervă — — — — —	3,086-72	Venit transpus din anul 1916 — — — — —
pentru fondul de binefaceri — — — — —	706-48	dela cambi — — — — —
pentru fondul de pensii — — — — —	847-71	dela impremunită hipotecare — — — — —
pentru depozite spre fructificare — — — — —	44,227-52	dela oblig., cu eavenț — — — — —
	45,781-71	dela obig., cu eavenț — — — — —
Piese:		
salare și bani de crăciun — — — — —	7,505-00	dela cont-curent — — — — —
marce de prezență — — — — —	420-00	dela depuneri proprii — — — — —
chiști, taxe, registre, porto etc. — — — — —	5,279-43	dela efecte — — — — —
	13,204-43	5,332-50
Giro și titluri:		
direcția, comunala, etc — — — — —	7,548-01	Chirii — — — — —
10/10 dare la interese de depozite, fond de binefaceri și pensii — — — — —	4,578-17	Provizioni și alte venite — — — — —
	12,126-18	6,931-27
Amortizări:		
din moratorii — — — — —	400-00	de pe anul 1917 — — — — —
Profit curat:		
transpus din anul 1916 — — — — —	4,628-84	104,429-03
de pe anul 1917 — — — — —	25,201-15	
	29,829-99	

Mercurea, la 31 Decembrie 1917.

DIRECȚIUNEA:

N. Ivan m. p., președinte. Avr. S. Pecuraru m. p., vice-președinte. Dr. Schiavu m. p. Ilie Floșiu m. p. Lapedatu m. p. D. Valeu m. p. Ioan Popescu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Mercurea, la 21 Februarie 1918.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan Dăian m. p. Dr. Ioan Capu m. p. Vasile Mușoiu m. p. Constantin Pop m. p., revizor expert al «Solidaritatei».

„BRĂDETUL“, Institut de credit și economii, societate pe acții în Orlat, takarék- és hitelintézet, részvénytársaság Orláton.

Convocare.

Domnii actionari ai institutului de credit și economii «BRĂDETUL», societate pe acții, se invită conform §-ului 19 din statutele societății la a

XXIV-a adunare generală ordinată, care se va ține în Orlat, la 22 Martie st. n. 1918, la 2 ore p. m., în localul institutului.

Program:

1. Raportul direcției despre rezultatul anului de gestiune 1917 și proponerile acestora.

2. Raportul comitetului de supraveghiere și proponerile acestuia.

3. Decizii asupra conținutelor anuale și asupra împărțirii profitului curat.

4. Alegera a doi membri în direcție pentru verificarea procesului verbal al acestui adunare generală.

5. Eventuale proponeri în marginile statutelor.

Domnii actionari care, în sensul §-urilor 20 și 21 din statutele societății, doresc a participa în persoană ori prin plenipotenția, sunt poziți aș- depune acțiile și eventualele documente de plenipotenția la cassa institutului cel mult până la 22 Martie n. a. c. înainte de deschiderea adunării.

Orlat, în 21 Februarie 1918, h. 21-én.

(36) 1-1 Direcția.

Redactor responsabil: Dr. Gheorghe Comșa.

Meghivő.

A «BRĂDETUL», pénz- és hitelintézet részvénytárulatul rezvényes urak az alapszabályok 19. §-a értelmében ezennel meghivnak

a XXV-ik rendes közgyűlése, mely Orláton 1918 évi március hónap 22-én d. u. 2 órakor az intézet helyszén fog meg tartani.

Tárgyalózorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1917 üzleti évről és ennek indítványai.

2. A felügyelő bizottság jelentése és ennek indítványai.

3. Az évi mérleg és a fizetési nyereség felosztásra vonatkozó határozatok kerelvén.

4. A közgyűlési jegyzkönyv hitesítése végett 2 részvényesnek megvalósítása.

5. Esetleges indítványok az alapszabályok kerelvén.

Az alapszabályok 20 és 21 §-a értelmében azon részvényes urak, kiel ezen közgyűlésen személyesen vagy megbízataált részről venni ohajtanak felhívniuk, hogy részvétükkel, esetleg felhalmozásukkal az intézet pénztárnál legkésőbb a közgyűlés megnyitása előtt március hónap 22-ig letenni szükségesen.

Orlat, 1918. február

(36) 1-1 Direcția.

Az igazgatóság.

Activă-Vagyon	Bilanț pro 1917. — Mérlegszámú 1917 évre.	Passiva—Teher
	K f	K f
Cassa in numerar — Péntzéri készlet — — — — —	17,939-90	Capital de acții 500 bucăți á 50 corone — — — — —
Escont — Válto kolcsón — — — — —	37,582-00	Rész-vénytöke 50 dr. á 50 korona — — — — —
Imprumuturi pt obligaționari: Kötörny Költsönök áj pt hipoteca Jelzálogra — — — — —	50,185-00	Fond de rezervă — — — — —
obligaționari cu cont-curent — — — — —	99,200-32	Tartalékalap — — — — —
	139,385-32	tartalékalap — — — — —
Cash in contabilitate — Polyszamla — — — — —	27,921-71	Fond de binefaceri — — — — —
Efecte — Etékpapír — — — — —	42,921-50	Fond de pensiuni Nyugdíjalap — — — — —
Mobilier — Felzserelés — — — — —	837-01	Fond de pensiuni Szociális — — — — —
Casa institutului — Az intézet épülete — — — — —	7,000-00	Dividende neridicate — — — — —
Anticipatihan — Előleges — — — — —	15,338-00	Fel nem vet osztályek — — — — —
Intereste restante — Hatalékos kamatok — — — — —	146-01	Interesse transitorie — — — — —
	54,289-46	Átmeneti kamatok — — — — —

Esite—Kiadás Contul Profit și Părere pro 1917. — Nyereség és veszteség számára 1917 évre.	Intrare—Bevétel.
	K f
Intereste la dep. spre fructificare — Betéti kamatok — — — — —	18,067.25
Spre administrativ — Kredidiszájtulás:	
Spese de campanie — Irodai költség — — — — —	1,519-95
Porto postal — Postaján — — — — —	141-87
Contribuire direktă și comitatiens — — — — —	
Egyenes adó és negyvek potázo — — — — —	4,311-48
Atmosz. értekez. — — — — —	1,348-85
széki potázo ár kamara — — — — —	
Diversi competență — — — — —	
illeték — — — — —	
Dividende intereste depunerilor — — — — —	
Betéti kamatok után — — — — —	1,806-73
	9,274-89
Salare — Fizetések — — — — —	2,900-00
Marce de prezență — Jelenémi diáj — — — — —	678-00
Profit curat — Tisza nyereség — — — — —	7,875-85
	38,695-99

Orlat, la 31 Decembrie 1917. — Orlat 1917. decembert h. 31-én.

Ludovic Pesamosca m. p. consil. — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ 10 AZGATÓSÁG:	DIRECȚIUNEA: — AZ 10 AZGATÓSÁG:
Dr. Ioan Stroia m. p. pres. — elnök.	Dionisie Aaron m. p. secretar. — titkár.
Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat Contul Bilanțului și asemănările cu registrele principale și auxiliare 1-ám aflat corect și în duplă consonanță cu acesta. — Állított felügyelő bizottság a zárt Mérleg-számával a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva azokat meggyőzések és helyesen talált.	Alexandru Dregan m. p. Ioan Hanza m. p. Ioan Stoia m. p.

Orlat, la 22 Februarie 1918. — Orlat, 1918. februar h. 22-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSAK:

Aurel Decei m. p. pres. — elnök.

Iosif Lissai m. p., revizor expert al «Solidaritatei». — A «Solidaritatea» szakértő revizor.

Coman Gilgor m. p.

Ediția și tiparul litografiei arhidiecezane.